વિષય - પર્યાવરણ ૧૬. કામનો મહિનો

❖ અધ્યયન નિષ્પતિઓ :- ૧.પક્ષીઓ અને પ્રાણીઓમાં રહેલ વિવિધતાઓને ઓળખે છે.
૨.સમૂહમાં રહેતાં પ્રાણીઓ અને માળા બાંધતા પક્ષીઓના વર્તનોને સમજે છે.

પ્રશ્ન- ૧. નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ માટે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(૧) નીચેનામાંથી કયુ પક્ષી પોતાનો માળો બનાવતું નથી ?..

(અ) કાગડો (બ) દેવચકલી (ક) કબૂતર (ડ) કોયલ

(૨) પથ્થરોની વચ્ચે કયુ પક્ષી માળો બનાવે છે ?...

(અ) કબૂતર (બ) દરજીડો (ક) દેવચકલી (ડ) ફૂલસૂંઘણી

(૩) કયા પક્ષીનો અવાજ ટક, ટક, ટક અને ઉનાળામાં સંભળાય છે ?.......................................

(અ) કંસારો (બ) ચકલી (ક) ફૂલસૂંઘણી (ડ) દેવ ચકલી

(૪) કાગડા માટે નીચેના પૈકી શું સાચું નથી ? ....

(અ) માળો વૃક્ષની ટોચ ઉપર બાંધે છે. (બ) બીજા પક્ષીના માળામાં ઈંડા મૂકે છે.

(ક) કોયલના ઈંડા પણ સેવે છે. (બ) તે જીવજંતુ અને માંસ પણ ખાય છે.

(૫) નીચેનામાંથી કયું પક્ષી સુંદર ગૂંથણીવાળો માળો બનાવે છે ?.................................

(અ) કબૂતર (બ) ચકલી (ક) સુગરી (ડ) દરજીડો

(૬) કયુ પક્ષી જૂના અને ઉજ્જડ મકાનમાં માળો બનાવે છે ?...

(અ) કબૂતર (બ) કંસારો (ક) કાગડો (ડ) પોપટ

(૭) કયુ પક્ષી શિકારી પક્ષી છે કે જેના પગના નખ વાંકા અને તીક્ષ્ણ હોય છે ?.............................

(અ) ગીધ (બ) કાગડો (ડ) મોર (ક) બાજ

(૮) કયા પ્રાણીના દાંત જીવનપર્યંત વધ્યા કરે છે ?...................................

(અ) બિલાડી (બ) કૂતરો (ક) ખિસકોલી (ડ) વાઘ

(૯) કયા પ્રાણીના દાંત લાંબા અને તીક્ષ્ણ હોય છે પરંતુ તે ખોરાક ચાવતા નથી ગળી જાય છે ?............

(અ) ખિસકોલી (બ) ઉંદર (ક) સાપ (ડ) ગાય

પ્રશ્ન-૨. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

(૧) પક્ષીઓ પોતાનો માળો કેમ બનાવે છે ?...
....
....

(૨) ફૂલસૂંઘણી ના માળામાં શું શું હોય છે ?..
....

(૩) દેવચકલીનો માળો શાનાથી બનેલો હોય છે ?...
....

(૪) કબૂતર પોતાનો માળો કેવી જગ્યાએ બાંધે છે ?...

....

(૫) ચકલીઓ પોતાનો માળો કયાં કયાં બાંધે છે ?..

....

(૬) કયા કયા પ્રાણીઓથી પક્ષીઓને ઈંડા ચોરી જવાની કે માળો તોડી નાખવાનો ભય રહે છે ?.............

....

(૭) દરજીડો પોતાનો માળો કેવી રીતે બનાવે છે ?...

....

(૮) માળો છોડયા પછી પક્ષીઓ ક્યાં રહે છે ?..

....

(૯) સુગરીના માળાની વિશેષતાઓ લખો..

....

....

પ્રશ્ન- ૩. યોગ્ય રીતે જોડકાં જોડો.

વિભાગ - અ	ઉત્તર	વિભાગ - બ
(૧) કાગડો		(અ) ઘરમાં માળો બનાવે છે.
(૨) દરજીડો		(બ) થોરના કાંટાઓમાં કે મહેદીની વાડમાં માળો બનાવે છે.
(૩) ચકલી		(ક) પાંદડા સીવીને માળો બનાવે છે.
(૪) કબૂતર		(ડ) વૃક્ષના થડમાં કાણુ પાડીને માળો બનાવે છે.
(૫) કંસારો		(ઈ) વૃક્ષની ટોચ પર માળો બનાવે છે.

પ્રશ્ન-૪. મને ઓળખી કાઢો.

(૧) મારા માળામાં કરોળિયાના જાળા પણ હોય છે. [ ]

(૨) હું ઘરમાં કબાટની ઉપર , અરીસાની પાછળ કે છાજલી પર માળો બનાવું છું. [ ]

(૩) હું માળો બાંધતી નથી અને કાગડાના માળામાં ઈંડા મુકું છું. [ ]

(૪) મારા માળામાં તાર અને સળેકડાં પણ હોય છે. [ ]

(૫) મારા દાંત તીક્ષ્ણ હોય છે અને હું ઘરની આસપાસ રહું છું. [ ]

પ્રશ્ન-૫. માગ્યા પ્રમાણે જવાબ લખો.

(૧) લાંબી ચાંચવાળા બે પક્ષીના નામ લખો. ....

(૨) લાંબા અને તીક્ષ્ણ દાંતવાળા બે પ્રાણીના નામ લખો. ....

(૩) બાજુ પરનાં દાંત ઘાસ ચાવવા માટે મોટા અને સપાટ હોય તેવા બે પ્રાણીના નામ લખો.

....